

Novogodišnja poruka Visokog predstavnika građanima Bosne i Hercegovine

Na pragu nove godine ispunjeni smo nadom u ono što nam ona donosi, ali također imamo priliku osvrnuti se na proteklih 12 mjeseci. Što se mene tiče, ovo je zadnja novogodišnja poruka koju vam upućujem u funkciji Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu.

Prošla godina ne samo da je unijela duh suradnje između Bosne i Hercegovine i njenih susjeda, Hrvatske i Jugoslavije, već je u toj godini pred suce u Hagu izveden čovjek koji je pokrenuo divlju zvijer nacionalizma u bivšoj Jugoslaviji. Novim poglavljem u povijesti regije otvorenim na kraju 2000. godine izgleda da smo godinu dana kasnije zatvorili puni krug, čime se širom otvara put ka europskim integracijama.

Tisuće ljudi u Bosni i Hercegovini doživjeli su ostvarenje obećanja o povratku, iako su nekada bili nasilno protjerani sa svojih ognjišta. Posjetio sam brojne gradove i sela u cijeloj zemlji. Najveći dojam na mene ostavili su susreti koje sam imao s povratnicima, ljudima čvrstih uvjerenja o povratku na svoje. Ti ljudi uživaju moje najdublje poštovanje te njima i svima onima koji se još uvijek žele vratiti, mogu poručiti da će i u narednoj godini imati moju čvrstu potporu. Najnovije izmjene u imovinskim zakonima svakako će pridonijeti napretku u toj oblasti, te olakšati i ubrzati povrat imovine uz smanjenje birokratskih prepreka koje stoje na tom putu.

Također, obradovan sam i promjenama koje su nakon izbora uslijedile na raznim razinama vlasti. Bosna i Hercegovina sada ima političko čelništvo koje umjesto ponavljanja otrcanih i zamarajucih nacionalističkih slogana želi preuzeti odgovornost za budućnost cijele zemlje. Kao rezultat toga, međunarodna zajednica je s novim vlastima definirala nov partnerski odnos u kojem zajedno pokušavamo iznaći rješenja za teške zadaće koji još uvijek stoje pred nama. Gospodarstvo će morati biti dinamičnije i liberalnije u

cilju bržeg razvitka te postizanja održive razine rasta. U narednoj godini očekujem još veći napredak u gospodarskoj sferi, kao i veću profesionalizaciju rada državnih institucija.

Mi tu obvezu imamo prema mnogim nezaposlenim građanima Bosne i Hercegovine, umirovljenicima i mladima koji zavise od uspjeha na ekonomskom planu. Svakodnevno dobivam pisma građana u kojima mi oni iznose svoje probleme – probleme koji se tiču povratka, nedjelotvornog pravnog i administrativnog sustava, te drugih aspekata svakodnevnog života. Ja ne mogu odgovoriti na sve vaše probleme i u jednom danu izmijeniti vaš život. Međutim, postoji jedna stvar koja nas veže: i Vi i ja želimo demokratsku Bosnu i Hercegovinu koja će služiti i štititi sve svoje građane.

Poboljšanje životnih uvjeta bh. građana predstavlja obvezu. Svojim predanim radom i dalje ću nastojati ispuniti tu obvezu. Od svojih partnera u bh. rukovodstvu očekujem da urade isto. Međunarodna zajednica i novi čelnici Bosne i Hercegovine su probleme i izazove koji stoje pred građanima ove zemlje počeli rješavati u duhu partnerstva, s tim što će odgovornost sve više i više prelaziti u ruke domaćih tijela vlasti. Postignuta dinamika omogućit će nam da nastavimo istim pravcem i omogućimo građanima ove zemlje da preuzmu odgovornost prema vlastitoj budućnosti. Da je to tako sve očividnije potvrđuje razvoj situacije nakon užasnih događanja od 11. rujna. Naime, neki drugi dijelovi svijeta odvukli su pozornost međunarodne zajednice pa će Bosna i Hercegovina sada morati stati na vlastite noge.

Najveći test u narednoj godini bit će provedba povijesne odluke Ustavnog suda kojom se osigurava jednakopravnost svih naroda na čitavom području Bosne i Hercegovine. Stoga očekujem potpunu provedbu suštine i duha odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda.

Za svako rješenje, za svaku ustavnu promjenu u oba entiteta neizbježno će biti potreban konsenzus, te iskren i demokratski kompromis među političarima u ovoj zemlji. To je apsolutno neophodno za Bosnu i Hercegovinu kao multietičku državu koja se oslanja i uvijek će se oslanjati na načelo podjele vlasti i demokratski kompromis. Predstavnici za koje ste glasovali, bez obzira da li su na vlasti ili u oporbi, moraju

vam dokazati da ste napravili dobar izbor i da zajedno mogu iznaći najbolje moguće rješenje kako bi se postigla jednakost naroda. Za ovo je potrebna simetrija načela ustavnopravnog poretka u oba entiteta.

Određena organizaciona rješenja ne moraju biti ista u Federaciji i u Republici Srpskoj. Sigurno se onda pitamo što je najvažnije? Najvažnije je da ustavna prava građana budu u potpunosti uspostavljena i zaštićena tj. da svaki građanin uživa jednaka prava na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine. O mogućim rješenjima se vodi debata gotovo godinu dana. Političarima sam dao određeni okvir – tj. ustavne komisije. Sada je opet na političarima da svom narodu, svojoj zemlji, ali i svijetu dokažu sposobnost vođenja zemlje tako što će iznaći vlastito rješenje, kao što je to bilo u slučaju Izbornog zakona. Time će dokazati svoju spremnost za preuzimanjem sudbine zemlje u duhu odgovornosti. Uvjeravam vas da ću ovaj proces pratiti vrlo pomno i ponuditi svaku moguću pomoć i savjet.

Prijam Bosne i Hercegovine u Vijeće Europe planiran je za početak sljedeće godine. U godini iza nas, provedbom nužnih reformi, a prije svega novim Izbornim zakonom, ova zemlja je sebi utrla put ka Europi. Prijam u Vijeće Europe trebao bi pospješiti rješavanje otvorenih pitanja koja se tiču ljudskih prava i unaprijeđenja vladavine prava.

Vijeće Europe predstavlja tek prvi korak ka integraciji u europsku obitelj država. Naredni korak, "Mapa puta" Europske unije, tek je pred nama. Iako su neki od datih zahtijeva već ispoštovani, većinu njih tek treba ispuniti. Bosna i Hercegovina bit će u stanju s Europskom unijom zaključiti Sporazum o pridruživanju i stabilizaciji jedino ukoliko žurno usvoji nužne zakone. Sporazum bi osigurao neuporedivo bolje trgovinske odnose, finansijsku pomoć i gospodarsku suradnju, a što bi opet privuklo veća ulaganja, te otvorilo vrata koja vode u Europsku uniju.

Bosna i Hercegovina je na putu da postane normalna europska država. Izbori 2002. godine trebali bi dovesti do konsolidacije demokratskih i progresivnih snaga u Bosni i Hercegovini. Onda, krenimo tim putem, puni povjerenja u novu godinu.

Svima vama želim sretnu, mirnu i uspješnu 2002. godinu.